

RAHAN VALLASTA KANSAN VALTAAN

SKP yhdessä muiden
muutosta haluavien kanssa

Kuluva hallituskausi on ollut ristiriitojen täyttämää aikaa. Toisaalta vallassa on ollut äärimmäisen työläisvastainen ja kylmäverinen porvarihallitus, joka on leikannut sosiaaliturvasta ja koulutuksesta, sekä panostanut aseilla turvallisuuteen ja suojelupoliisin valtuuksien sekä rahavarojen kasvattamiseen. Toisaalta olemme olleet kaduilla vastustamassa hallituksen politiikkaa suurimmissa leikkausten vastaisissa mielenosoituksissa vuosikymmeniin.

Katujen vaatimukset on vietävä eduskuntaan. SKP on valmis tukemaan politiikan suunnanmuutosta, jota katujen mielenosoitukset, ay-liikkeen protestit ja muut ovat jo pitkään vaatineet. Suunta on muutettava perusteita myöten

Nyt tarvittava politiikan suunnanmuutos ei ole pieni. Juha Sipilän hallitus on monessa mielessä vain jatkanut edeltävien hallitusten valitsemalla linjalla. Viimeisten kolmenkymmenen vuoden ajan suomalaista politiikkaa on hallinnut kokoomuksen politiikka: se on asettanut tavoitteet ja määrännyt tahdin.

Suomessa on vallinnut uusliberaali konsensus, jossa muut ovat hiljaisesti hyväksyneet kokoomuksen politiikan, vaikka se on hyödyttänyt vain harvoja. Lähes kaikki puolueet ovat hyväksyneet EU:n talouspolitiikan, valtiovarainministeriön arviot kestävyysvajesta, kuntien palveluiden keskittämisen ja kilpailuttamisen, hävittäjähankintojen tarpeellisuuden ja niin edelleen. Tämän takia ne eivät ole kyenneet haastamaan kokoomuksen linjauksia. Maamme varallisuus on kasautunut rikkaimman 10 prosentin käsiin, ja suurimman osan tulojen kasvusta on saanut osakseen rikkain yksi prosentti.

Työväkeä on kyykytetty ennätyskellisen paljon. Kiky-sopimus, ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan keskon lyhennys, aktiivimalli ja esitys irtisanomisen helpottamisesta osassa yrityksissä, ovat kaikki yhdistyneet pyrkimykseen rajoittaa ay-liikkeen valtaa, jotta se on saatu nielemään palkankorotusten nollalinja ja jatkuvasti huononevat työehdot.

Nyt on aika tuoda katujen, työpaikkojen, lähiöiden ja muiden nyt päätöksenteosta syrjäytettyjen ääni kuuluviin: tämä ei enää käy!

1. 1200 euron perusturva kaikille tarvitseville	3
2. Maksuttomat julkiset palvelut	4
3. Nuorille ja opiskelijoille tulevaisuus	5
4. Tulojen ja vallan uusjako työelämässä	6
5. Tavoitteiksi ilmastonmuutoksen torjunta ja ekologinen rakennemuutos	8
6. Rauhanpolitiikka asevarustelun ja rasismien vaihtoehdoksi	10
7. Vaihtoehto julkisten palvelujen leikkaamiselle ja yksityistämiseksi	13
8. Julkiset vapaa-ajan palvelut ja Yleisradio	14
9. Humanismi velvoittaa	15

1. 1200 EURON PERUSTURVA KAIKILLE TARVITSEVILLE

Sipilän hallitus on määrätietoisesti romuttanut sosiaaliturvaa ja vaikeuttanut erilaisten tukien saamista. Syyksi on kerrottu kannustinloukkujen purkaminen, johon pyritään laskemalla perusturvan tasoa. Tämä on täysin väärä suunta.

Köyhyys koskettaa EU:n yhteisillä mittareilla tarkasteltuna Suomessa lähes 850 000 ihmistä, joista noin 100 000 on lapsia. Köyhyysrajan alle jää 199 000 eläkeläistä. On sietämätöntä, että vauraassa valtiossa on näin suuri määrä köyhiä.

Riittämätön toimeentuloturva ja sekava tukien viidakko on korjattava säätämällä 1200 euron veroton perusturva. Se taataan kaikille täysi-ikäisille Suomen kansalaisille ja muuten maassa vakituisesti asuville ja oleskeluluvan saaneille niissä elämäntilanteissa, joissa heillä ei ole mahdollisuutta osallistua työelämään tai saada muutoin riittävää toimeentuloa työttömyyden, opiskelun, sairauden, vanhuuden tai muun syyn vuoksi.

Perusturvan rinnalla säilyvät lapsilisät, ansiosidonnainen työttömyysturva ja harkinnanvaraiset tuet, joita sovitetaan tarvittavalta osin yhteen, jotta perusturvan korotus merkitsee todellista parannusta. Samalla perusturvan uudistaminen on osa laajempaa muutosta, jolla parannetaan työllisyyttä, lyhennetään yleistä työaikaansaamistasoa alentamatta, korotetaan pieniä palkkoja ja parannetaan muun muassa julkisia palveluja.

Perusturva korvaa pääosin perustoimeentulotuen. Esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät saavat myös oikeuden vähintään 1200 € tukeen. Myös muun muassa omaishoitajille ja ulosottoon joutuneille on taattava 1200 € perusturva.

Perusturvan ohella säilytetään asumistuki ja monet muut sosiaalipoliittiset järjestelmät, kuten lapsilisä. Myöskään ansiosidonnaiset etuudet eivät poistu. Perusturva sidotaan uuteen perustettavaan indeksiin, joka seuraa nimenomaan pienituloisten kulutuksen toteutuvia kustannuksia. Kenenkään toimeentulo ei jatkossa jää alle 1200 euron.

1200 euron perusturvan lisäksi säädetään laki 1800 euron minimipalkasta. Näin työn vastaanottaminen on aina kannattavaa ja tuloeroja kavennetaan. Yli-suurille öky-eläkkeille asetetaan oikeudenmukainen eläkekatto.

Laajat perustelut perusturvan uudistukselle www.skp.fi/perusturva1200perustelu

Perusturvan rahoittaminen

Työttömän peruspäivärahan, työmarkkinatuen, opintorahan, sairauspäivärahan, äitiys-, isyys- ja vanhempainrahan, kuntoutusrahan, toimeentulotuen perusosan, työkyvyttömyyseläkkeen, kansaneläkkeen ja takuueläkkeen nostaminen 1200 euroon maksaa noin 5 miljardia euroa vuoden 2017 tasossa.

Kun otetaan huomioon, että perusturvan on tarkoitus olla verotonta eikä verotus voi sen yläpuolella nousta heti nykyiselle tasolle, menetetään lisäksi verotuloja noin 2 miljardia euroa. Toisaalta toimeentulotuesta ja asumistuesta säästyy arviolta noin 2 miljardia euroa.

Uudistuksella olisi huomattavia kerrannaisvaikutuksia. Pienituloisimpien saama lisätulo menee pääosin suoraan kulutukseen, jolloin arvonlisäveron ja muiden kulutusverojen tuotto kasvaisi. Kysynnän kasvu parantaisi myös työllisyyttä jne. Jos arvioidaan varovasti, että kulutusverojen tuottojen kasvu ja positiiviset työllisyysvaikutukset olisivat yksi viidesosa tulonlisäyksestä, jäisi nettomenoksi noin 4 miljardia euroa.

Esitetty uudistus voidaan rahoittaa perumalla aiempia verohelpotuksia ja lisäämällä suurten tulojen ja omaisuuksien verotusta sekä perumalla työnantajien sosiaalivakuutusmaksujen alennukset. Suomessa omaisuuteen ja siitä saatuihin tuottoihin kohdistuva verotus on keveämpää kuin EU-maissa keskimäärin. Ero on yli 5 miljardia euroa. Tämä ero voitaisiin kuroa umpeen korottamalla yhteisövero, palauttamalla varallisuusvero, kiristämällä isojen perintöjen verotusta, alkamalla verottaa pääomatuloja samalla tavalla kuin ansiotuloja ja ottamalla uudelleen käyttöön pörssikauppojen varainsiirtovero. Osinkoveroa tulee periä myös siitä vapautetuilta yhteisöiltä.

Valtion tuloverotusta tulee nostaa ylimmässä tulo- luokassa. Energiaverojen alennuksista on luovuttava, on lopetettava ilmaisten päästöoikeuksien myöntäminen ja säädettävä lentovero. Työnantajamaksuja on alennettu viimeisen kymmenen vuoden aikana. Alennukset tulee poistaa yli kymmenen työntekijän yrityksiltä.

Perusturvan uudistamisessa ei ole kyse vain rahasta. Kyse on perusoikeuksista, oikeudenmukaisuudesta ja ihmisarvosta. Viime kädessä kyse on poliittisista valinnoista.

Tarkat laskelmat löytyvät osoitteesta www.skp.fi/perusturva1200rahoitus

2. MAKSUTTOMAT JULKISET PALVELUT

Koulutus ja varhaiskasvatus

Toimiva ja laadukas koulutus on taattava kaikille. Sipilän hallituksen koulutusleikkaukset ovat vakavasti vaarantaneet lasten oikeuden oppimiseen, nuorten mahdollisuuden hankkia ammattikoulutus tai tähdätä akateemiselle uralle. Aikuisille välttämätön uudelleen kouluttautuminen on käynyt vaikeaksi.

Parempi ja laadukkaampi koulutus tuottaa yhteiskunnalle lisää sosiaalista pääomaa, joka hyödyttää kaikkia. Tarvitaan lisää päteviä opettajia, kunnolliset tilat ja toimivat maksuttomat työ- ja opiskeluvälineet. Tämä vaatii koulutusleikkausten perumista ja taloudellisia lisäpanostuksia, jotta jo koituneet vahingot saadaan korjattua. Huomiota on kiinnitettävä erityisesti ammatilliseen koulutukseen ja sen tasoon.

Varhaiskasvatuksessa luodaan perusta koko elämän aikaiselle oppimiselle. Siksi lasten säilyttäminen päivän ajan ei riitä, vaan tarvitaan koulutettuja lastentarhanopettajia, lastenhoitajia ja muuta henkilökuntaa luomaan myös pedagogisesti toimiva ja turvallinen ympäristö. Työntekijöiden arvostuksen on myös näytävä palkkauksessa.

Tarvitaan kunnollinen varhaiskasvatustuki, joka turvaa kaikkien lasten subjektiivisen päivähoito-oikeuden ja riittävän, koulutetun henkilökunnan. Esiopetus tulee nähdä osana varhaiskasvatusta, eikä tehdä siitä vain kouluun valmistautumista. Lapsiryhmien kokoa on rajoitettava lailla.

Rauhankasvatuksen on oltava osa varhaiskasvatuksen opetussuunnitelmaa. Lasten on tärkeää oppia ratkaisemaan ongelmia ja ristiriitoja sovitellen ja tulemaan toimeen erilaisuuden kanssa. Alaikäisille ei tule suunnata maanpuolustuskoulutusta.

Lapsilisä laajemmaksi

Nuorten aikuisten taloudellinen tilanne vaikuttaa ratkaisevasti siihen hankitaanko lapsia, koska ja kuinka monta. Lapsuudessa rakennetaan pohja koko yksilön elämälle, siksi myös taloudellisesti tasa-arvoinen lapsuus on taattava kaikille lapsille.

Tällä hetkellä lapsilisät lasketaan tuloksi toimeentulotukea haettaessa. Tämä on johtanut siihen, että käytännössä lapsilisät on poistettu toimeentulotukea saavilta. Tämä on korjattava lisäämällä lapsilisät niiden tukien joukkoon, joita ei toimeentulotukea myönnettäessä huomioida. Tämä ei saa johtaa lapsille myönnettävän toimeentulotuen perusosan leikkauksiin.

Lapsilisien maksamista on pidennettävä nykyisestä 17 vuoden iästä 18 vuoteen, koska alle 18-vuotiaat lasketaan muussa lainsäädännössä lapsiksi, joista vanhemmilla on elatusvastuu. Nykyinen laki luo painetta 17 vuotta täyttäneille, edelleen lapsiksi laskettaville, alkaa huolehtia omasta elatuksestaan tilanteessa, jossa heidän olisi vielä järkevää panostaa ensisijaisesti opiskeluun.

Lapsilisan ostovoima on jatkuvasti heikentynyt. Tällä hetkellä se on myös irrotettu indeksistä, joten sen ostovoima alenee vuosittain. Lapsista koituvat kulut sen sijaan jatkavat nousuaan. Tähän tilanteeseen on reagoitava sitomalla lapsilisät uuteen perustettavaan köyhyysindeksiin, joka seuraa elinkustannusten muutosta nimenomaan pienituloisten ja köyhien toteutuvassa kulutuksessa.

Raskauden ja vanhemmuuden kulut on siirrettävä valtion maksettavaksi. Varat näiden korvaamiseen tulee kerätä työnantajilta esimerkiksi työntekijöiden määrän mukaan määräytyvän maksun muodossa. Näin poistetaan esteitä etenkin nuorten naisten työllistymiseltä, helpotetaan osaltaan perheenperustamista ja parannetaan pienyrityksien asemaa. Samalla

on ryhdyttävä toimiin vanhempainvapaiden jakamiseen tasaisemmin vanhempien kesken.

Asuminen

Asumisen kallistuminen on lähtenyt käsistä isossa osassa maata. Katosta pään päällä ei voi luopua, joten ihmisten on vuokrien noustessa leikattava muista menoistaan. Pahimmillaan nämä menot ovat jo lääke- ja ruokamenoja.

SKP:n mielestä on säädettävä vuokratatto, joka toteutetaan palauttamalla vuokrasääntely. On jo aika, että rahastaminen ihmisten kodeilla saadaan loppumaan. Voittoa tuottavien vapaarahoitteisten vuokratotaloyhtiöiden on laitettava osinkojen jakaminen ja vuokrankorotukset jäihin vähintään seuraavaksi viideksi vuodeksi.

Kodin tulee olla turvattu perusoikeus ja asumista varten, ei sijoituskohde. Tällä hetkellä asumisen hintaa nostaa voimakkaasti asuntokeinottelu ja sijoitusasuntojen suosio. On aloitettava keskustelu keinoista asuntokeinottelun suitsimiseksi. Sijoitusasuntojen laina- ja muiden kulujen verovähennysoikeutta tulee leikata. Samalla tulee kehittää uudenlaisia esimerkiksi yhteisöllisen asumisen mahdollistavia ratkaisuja, kuten osuuskuntia, kaavoituksessa ja niiden rahoittamisesta esimerkiksi ARA:n rahoituksella.

On luotava lainsäädäntö, joka estää Arava-sääntelyn piiriin kuuluvien asuntojen kohtuuttomat vuokrankorotukset siinä vaiheessa kun asunnot vapautuvat tai vapautetaan Arava-järjestelmän rajoituksista. Myös remonttien laiminlyönti ja korjausvelan käyttäminen perusteena ennenaikaiselle Arava-säännöistä vapautumiselle on estettävä. Vuokra-asunnoiksi tuotettujen asuntojen tulee sääntelystä vapautumisenkin jälkeen pysyä joitain poikkeuksia lukuun ottamatta vuokra-asuntokäytössä ja niiden myyminen omistusasunnoiksi tulee estää velvoittavalla lainsäädännöllä.

Kuntien ja valtion on yhteistyössä perustettava omia rakennusliikkeitä, jotta voidaan varmistaa riittävä, monipuolinen ja ympäristöystävällinen asuntotuotanto. Kuntien on kaavoitettava asuntojen kysyntää vastaava määrä tontteja kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeusasuntojen rakentamista var-

ten. Sosiaaliseen vuokra-asumiseen kaavoitettujen tonttien sijainti ei saa lisätä asuinalueiden ja asukkaiden eriarvoisuutta.

Valtion tulee käyttää Valtion asuntorahaston tuotoista vuosittain tulouttamansa eurot ensisijaisesti asuntotuotantoon ja kunnallisten rakennusliikkeiden pääomittamiseen.

Valtion ja kuntien on poliittisin päätöksin kohtuullistettava tontinvuokria, korkoja ja tavalliseen asumiseen kohdistuvia kiinteistöveroja. Asuntolainakorkojen verovähennysoikeus omasta asunnosta tulee säilyttää.

Asukkailla tulee olla todelliset vaikutusmahdollisuudet kaavoitukseen. Ympäristöviranomaisten ja asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia kaavoituksessa ei saa rajoittaa. Kuntien tulee pitää kiinni kaavoitus-oikeudestaan – se ei saa olla grynderien ohjailtavana. On tärkeää torjua asuinalueiden eriytymistä, turvata lähipalveluja, edistää joukkoliikenteeseen perustuvia ratkaisuja ja suojella luonto- ja kulttuuriympäristöjä.

3. NUORILLE JA OPISKELIJOILLE TULEVAISUUS

Jatkuvat leikkaukset ja kilpailuyhteiskunnan arvojen kiristyminen ovat viime vuosina johtaneet yhä enemmän ihmisten ja erityisesti nuorten syrjäytymisen kasvuun. Kuntien valtionosuuksiin ja hyvinvointipalveluihin jatkuvasti kohdistuvat leikkaukset heikentävät erityisesti nuorten asemaa yhteiskunnassamme.

Nuorten tulevaisuus näyttäytyy nyt uhkaavana ja vaihtoehdottomana. Tämä on muutettava ja siihen tarvitaan radikaaleja muutoksia kohti mielekkäämpää työelämää ja turvatumppaa tulevaisuutta. Se onnistuu vain yhteistyössä nuorten itsensä kanssa.

Nykyinen hallitus on alentanut opintotuen määrää ja tehnyt opinnoista entistä lainapainotteisempaa. Opintotuki ei ole sidottu indeksiin muiden tukien tavoin, ja sen ostovoima ei ole noussut vuosikymmeniin. Lisäksi ammattiin valmistumattoman alle 25-vuotiaan henkilön toimeentulo vaatii jatkuvaa opiskelua ja työkokeiluja ilman mahdollisuutta kieltäytyä näistä. Niistä kieltäytyminen johtaa kolmen kuukauden ka-

renssiin, jolloin ainoa mahdollinen tukimuoto on toimeentulotuki.

Käytännössä nuorten työelämä on hyvin pirstaleista pätkätyötä, eikä pidemmän tähtäimen suunnittelu onnistu, kun oma toimeentulo ei ole turvattu. Nämä toimet johtavat entisestään opintoaikojen pitenemiseen ja aiheuttavat yhteiskunnan ulkopuolelle jäämistä. Samalla mielenterveysongelmat lisääntyvät.

Koulutukseen pakollisena osana kuuluva työharjoittelu ei saa johtaa opiskelijoiden käyttämiseen palkattomana työvoimana.

Tukien määrää tulee lisätä ja niiden saamista helpottaa. Työttömyysturvan karenssiajoista on luovuttava. Lisäksi opintotuen lainapainotteisuudesta tulee luopua ja taata myös kesällä toimeentulo ilman lainan nostamista. Myös opiskelijoille on turvattava 1 200 € perusturva.

Nuorille on taattava tiloja liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen matalalla kynnyksellä. Näitä ovat esimerkiksi kerho- ja bänditilat sekä maksuttomat liikuntapaikat. Näiden lisäksi nuorilla tulee olla tiloja, joissa myös ”asiaton oleskelu” on sallittua. Liikuntaa on voitava harrastaa myös ilman suuntautumista kilpaurheiluun tai sitoutumista urheiluseuroihin.

Nuori ei saa kokea, että häntä ei hyväksytä esimerkiksi seksuaalisen suuntautumisensa tai sukupuoli-identiteettinsä vuoksi. Kouluissa on panostettava seksuaalikasvatukseen ja asioista on oltava mahdollisuus puhua avoimesti ilman leimatuksi ja syrjityksi tulemistä.

Nuorille on taattava maksuton ehkäisy. Lisäksi abortin tulee olla mahdollinen ilman syyn selvittämistä.

Mielenterveyspalveluiden saatavuutta täytyy helpottaa. Kouluissa pitää lisätä kuraattoreiden, psykologien ja muiden terveydenhuollossa toimivien henkilöiden määrää.

Nuorten asema täytyy huomioida valtion ja kuntien budjetoinneissa nykyistä paremmin. Nuorten asioiden pitää olla tärkeitä myös juhlapuheiden ulkopuolella. Nuorissa on yhteiskunnan tulevaisuus, eikä heidän hyvinvointinsa saa olla vain kuluera.

Nuorten on saatava päätösvaltaa myös kunnissa. Nuorisovaltuustot ja muuta nuorten demokraattista osallistumista vahvistavat mallit on tuotava kaikkiin

kuntiin ja niille on annettava myös budjettivaltaa.

4. TULOJEN JA VALLAN UUSJAKO TYÖELÄMÄSSÄ

Sipilän hallitus on tehnyt äärimmäisen työläisvastaista politiikkaa. Kiky-sopimus, aktiivimalli, ansiosidonnaisen keston lyhentäminen ja hyökkäykset ammattiliittoja vastaan ovat kaikki tähdänneet siihen, että työntekijän oikeuksia kavennettaisiin ja palkkoja laskettaisiin. Tämä kehitys on käännettävä.

Tarvitaan kuusituntinen työpäivä

Työ tuo hyvinvointia, mutta työn tuottavuuden kasvun ansiosta ihmisten tarvitsee käyttää elämän perustarpeiden tyydyttämiseen vähemmän työaikaa kuin ennen. Teknologian kehitys tehostaa tuotantoa ja luo siten rakenteellista työttömyyttä. Tätä työttömyyttä lisäävää vaikutusta voidaan torjua lyhentämällä työaika 6 tuntiin päivässä ja 30 tuntiin viikossa ansiotasoa alentamatta.

Tämä vähentää tehokkaasti työttömyyttä ja ihmisille jää aikaa itsensä kehittämiseen, perheen kanssa olemiseen sekä yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Kuusituntisten työvuorojen mallissa tuotannon tehokkuus kasvaa. Lisäksi on mahdollista siirtyä esimerkiksi virastoissa kahden vuoron malliin, joka mahdollistaa aukioloaikojen pidentämisen. Hoiva- ja hoitoaloilla lyhyempi työaika parantaa hoidon laatua ja lisää alan vetovoimaisuutta.

Työttömyyden vähentymisestä koitua hyöty tulee ohjata kunnille ja pienyrityksille. Tarvitaan lisäresursseja esimerkiksi ammatilliseen koulutukseen, jotta työajan lyhentämisen ja työn jakamisen myötä syntyviin työpaikkoihin voidaan työllistää työttömiä.

Suomessa eri yrityksissä ja kunnissa toteutettujen kokeilujen perusteella on todettu, että siirtyminen lyhyempään työpäivään parantaa työtehoa. Vastustus tämän mallin laajentamiseen on tullut pääosin työnantajaliitoista.

Työttömyyttä ei ratkaista tempputöillä tai palkottamalla ihmisiä työllistämisen nimissä palkatto-

maan työhön. Aktiivimallit lämmittävät oikeiston mieltä, mutta työttömiä ne rankaisevat ja kyykyttävät. Vain työpaikkoja synnyttämällä voidaan alentaa suurtyöttömyyttä. Tehokkaan työllistämispolitiikan on edistettävä hyvinvointia ja itsenäistä selviämistä, eikä se saa olla vain keino pakottaa ihmisiä töihin kehoilla ehdoilla.

Työn tehostuminen ja tuottavuuden kasvu lisäävät kapitalistien voittoja ja toisaalta työttömyyttä. Tällä hetkellä suurryitykset ja pääomapiirit keräävät tämän voiton itselleen. Tätä voidaan korjata työajan lyhentämisellä ja palkkojen osuuden kasvattamisella. Työajat pidetään niin lyhyinä, että kaikille riittää töitä. Tämä on toteutettavissa kuuden tunnin työpäivällä ansiotasoa alentamatta. Työvoimapulasta kärsiville aloille voidaan säätää korkeampi palkka, jolla niille houkutellaan lisää väkeä. Myös koulutusta on tällöin lisättävä.

Aktiiviseen työllisyyspolitiikkaan

Hallitukset ovat luottaneet työllistämisessä markkinoihin, jotka eivät kuitenkaan ongelmaa ratkaise. Suomessa on työvoimaviranomaisten tilastojen mukaan marraskuussa 2018 noin 230 000 työtöntä, ja laaja työttömyys on noin 362 000 henkeä. Työllisten määrä on kasvanut maailmantalouden kasvun myötä, mutta tehtyjen työtuntien määrä ei ole noussut samassa suhteessa. Uudet työpaikat ovat entistä useammin pätkä- ja osa-aikaisia töitä, joita tekevät ihmiset sitoutetaan pahimmillaan täysin turvattomiin nollatuntisopimuksiin.

Markkinat eivät tätä ongelmaa voi ratkaista, koska työntekijöiden oikeuksien vahvistuminen rajoittaa pääoman voitontavoittelua. Kapitalistisessa järjestelmässä pääomanomistaja pitää työn hinnan alhaisena, ja pyrkii varmistamaan, ettei täystyöllisyyttä synny. Tätä pyrkimystä on vastustettava työntekijän puolelle asettuvalla aktiivisella työvoimapolitiikalla.

Työttömyysongelmaan voidaan vaikuttaa hylkäämällä markkinaperusteiset ratkaisut. Siksi me kommunistit vaadimme, että valtion, kuntien ja julkisen sektorin on luotava työpaikkoja miljardiluokan investointiohjelmalla. Se mahdollistaa työpaikkojen

luomisen kuntiin ja valtiolle sinne, missä nyt on pulaa tekijöistä. Erilaisten yhdistysten mahdollisuudet työllistää ihmisiä palkkaturvalla yleishyödylliseen toimintaan on taattava. Uusia tuotannonaloja on kehitettävä esimerkiksi ympäristöystävällisen energiantuotannon, kestävän rakentamisen, hoiva-, taide- ja tietotekniikan aloille.

SKP:n mielestä tehokkainta työurien jatkamista on työttömyyden vähentäminen, eikä eläkeikää saa korottaa. Kuluttavaa työtä tekevien on halutessaan päästävä eläkkeelle viimeistään 60-vuotiaana. Eläkeiän alentaminen on myös parhaita keinoja työllistää nuoria. Tällä hetkellä nuorten eläkeikää korotetaan samaan aikaan kun eliniänodotteet ovat kääntymässä laskuun. Työsuhteiden pirstoutuminen ja pätkien väliin jäävät työttömyysjaksot alentavat nuorten eläkekertymää.

Pätkätyöt ja nollatuntisopimukset hyödyttävät ennen kaikkea työnantajia. Kaikille työntekijöille on taattava oikeus tehdä halutessaan kokopäivätyötä, josta saa kunnollisen toimeentulon. Toisaalta on kehitettävä erilaisia työaikamalleja myös niille, jotka eivät halua tai pysty kokoaikatyöhön. Perheellisten ja omaishoitajien tilanteeseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Demokratia työelämään

Julkista sektoria on demokratisoitava ja työntekijöille annettava päätösvaltaa työnsä järjestämiseen. Porvarit eivät luota työntekijöiden kykyyn ohjata omaa työskentelyään. Me uskomme, että työntekijöiden omat osuuskunnat laajentavat demokratiaa tulevaisuuden työelämässä, ja myös yksityisissä yrityksissä työntekijöiden ja ammattiyhdistysliikkeen valtaa on lisättävä. Erilaisia malleja, joissa työntekijät vastaavat myös yritysten johtamisesta ja kehittämisestä, on lisättävä.

Irtisanomissuojan heikentäminen on torjuttava ja hyökkäykset luottamusmiesjärjestelmää sekä lakko-oikeutta vastaan estettävä. Työehtosopimusten tulkintaetuoikeudet on saatava myös työntekijöille.

Työntekijöiden voima on keskinäinen solidaarisuus. Kaikille on turvattava samat oikeudet kansalaisuuteen, sukupuoleen, ikään ja syntyperään katsomat-

ta. Sukupuolten väliset palkkaerot on poistettava.

Eläkkeet kuntoon

Eläketurvakeskuksen ETK:n tilastojen mukaan lähes kolmasosa maamme runsaasta 1,4 miljoonasta eläkeläisestä eli yhteensä 430 000 ihmistä elää EU:n virallisesti määrittämän köyhyysrajan, 1 200 euroa bruttona kuukaudessa, alapuolella. Arvioiden mukaan 40 prosenttia leipäjonojen asiakkaista on eläkeläisiä.

Kansaneläkkeen täysi määrä on tällä hetkellä yksin asuvalla 628 euroa ja avio- tai avoliitossa olevalla 557 euroa kuukaudessa. Takuueläkkeen täysi määrä on 775 euroa, jonka saa vain jos saajalla ei ole mitään muita eläkkeitä. Osalla ikäihmisistä ei ole varaa ostaa elintärkeitä lääkkeitä.

SKP vaatii välittömänä ja kiireellisenä toimenä tuntuvaa korotusta kansan- ja takuueläkkeisiin ja alle 1 200 euron kuukausitulolla eläville kansalaisille ilmaisia terveydenhoitopalveluita ja lääkärin määräämien lääkkeiden täysimääräistä korvaamista.

Työeläkkeensaajista 56 prosenttia eli noin 780 000 eläkeläistä saa eläkettä bruttona alle 1 600 euroa kuukaudessa. Keskimääräinen työeläke vuonna 2017 oli miehillä 1 939 ja naisilla 1 517 euroa kuukaudessa. Naisten eläke on vain 78 prosenttia miesten eläkkeestä.

Tilanne kuitenkin vaihtelee ikäluokittain ja eläkeläisköyhyys on yleisintä vanhimmissa ikäluokissa. Keskeisenä syynä on työeläkkeiden indeksitarkastuksissa käytetty ns. taitettu indeksi, jonka seurauksena yli 75-vuotiaiden köyhtyminen on Suomessa EU-maiden jyrkintä.

SKP vaatii alun perin käytetyn ansiotasoindeksin palauttamista eläkeindeksiksi. Myös kansaneläkkeet tulee tarkistaa ansiotasoindeksin mukaan. SKP kannattaa väliaikaisena toimenpiteenä Suomen seniiri- liikkeen äskettäin liikkeelle saattamaa kansalaisaloitetta niin sanotun puoliväli-indeksin toteuttamiseksi, joka muodostuu sekä yleisen ansio- ja että hintakehityksen mukaan. Lisäksi tulee torjua kaikki esitykset eläkeiän nostamisesta ja poistaa ns. elinaikakerroin.

SKP vaatii 1 200 euron verottoman perusturvan säätämistä, joka kuuluu kaikille täysi-ikäisille Suomen kansalaisille ja muuten maassa vakituisesti asuville ja

oleskeluluvan saaneille niissä elämäntilanteissa, joissa heillä ei ole mahdollisuutta osallistua työelämään tai saada muutoin riittävää toimeentuloa työttömyyden, opiskelun, sairauden, vanhuuden tai muun syyn vuoksi. Tämä koskee myös eläkkeensaajia ja työkyvyttömyyseläkeläisiä.

Työeläkerahastojen varallisuus on jo runsaat 204 miljardia euroa eli 4 kertaa Suomen valtion budjetti. SKP vaatii että rahaston tuottoja käytetään pienimpien eläkkeiden korottamiseen. Nykyiset työeläkerahastot on yhdistettävä ja varojen käyttö saatettava demokraattiseen valvontaan, johon osallistuvat ammattiyhdistysliikkeen, eduskunnan ja eläkeläisjärjestöjen valitsevat edustajat.

Hallituksen ja eduskunnan on myös aloitettava välittömät toimet vanhusasiavaltuutetun toimen perustamiseksi maahan.

5. TAVOITTEIKSI ILMASTONMUUTOKSEN TORJUNTA JA EKOLOGINEN RAKENEMUUTOS

Ilmastonmuutokseen on suhtauduttava vakavasti. Globaalin tuhon uhatessa ratkaisuksi eivät riitä hallinnolliset viilaukset vaan meidän on kyseenalaistettava koko kapitalistinen järjestelmä. Sen pakonomainen ja jatkuva voiton tavoittelemineen on ajanut meidät tähän tilanteeseen. On tullut aika keksiä jotain parempaa ja kestävämpää. Uudenlainen sosialismin malli, joka on vapaa kapitalismin ongelmista.

Ekologiseen talouteen

On luotava uusi taloudellisen kehityksen malli, joka ei uhkaa maapallon ekologista tuotto- ja kestävyys. Se ei voi rakentua kapitalismin pohjalle, koska siinä tuotannon on irrottava talouden hallinnasta ja kasvun pakosta. Kestävän kehityksen talous perustuu energiaa ja luonnonvaroja säästävien teknologioiden kehittämiseen, resurssitietoiseen suunnitteluun, kierrätykseen, uusiutuvaan energiaan ja luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen.

Ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi Suomenkin on päästävä hiilineutraaliksi jo vuonna 2030. Tehok-

kain tapa noin nopeaan muutokseen on hiilinielujen kasvattaminen. Avohakkuista on luovuttava koska kasvava metsä on merkittävä hiilinielu. Samoin turpeen nostoa on rajoitettava samasta syystä. Suomen metsät eivät kestä nykyisiä hakkuukiintiöitä. Vanhat metsät ovat myös olennaisen tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle, joka on terveen elämän perusta maapallolla.

On tuotettava kestäviä kulutushyödykkeitä, ei kertakäyttötuotteita. Kerskakulutuksesta on siirryttävä kohtuulliseen elämäntapaan. On tuettava lähi- ja luomutuotantoa. Eri tuotannonaloilla on pyrittävä hajautettuihin järjestelmiin ja kehittämään osuuskuntia. Kaupan keskittymistä ja monopoleja on purettava aktiivisesti ja varmistettava, että tuottajat saavat tuotteistaan reilun korvauksen. Suomessa toimivien maataloustuottajien tilannetta on parannettava niin, että taataan riittävä elintarvikeomavaraisuus ja toisaalta mahdollistetaan maaseudun pysyminen asuttuna.

Kasvis- ja vegaaniruuan tarjontaa tulee lisätä valtion ja kuntien laitoksissa ja niitä tulee suosia julkisissa hankinnoissa sekaruokaa eettisempänä ja terveellisempänä vaihtoehtona. Jotta vegaaniruokavalion noudattaminen olisi myös pienituloisille edullisempaa, me kommunistit vaadimme kasvien ja lihatuotteet korvaavien tuotteiden arvonlisäveroa laskettavaksi. Tiedottamista vegaaniruuan hyödyistä tulee lisätä.

Hallituksen esittämä uusi laki eläinten hyvinvoinnista on kirjoitettu pelkästään tuottajien näkökulmasta ja eläinoikeusjärjestöjen antama palaute on jätetty huomiotta. Eläinten asemaan tarvitaan isoja parannuksia, kuten turkistarhauksen ja virikehäkkikanaloiden kieltäminen sekä parsinavetoista ja porsitushäkeistä luopuminen. Teurastamoihin on asennettava valvontakamerat ja myös koe-eläinten käyttöön on asetettava tiukemmat rajoitukset. Poliisille on myönnettävä enemmän resursseja eläimiin kohdistuvien rikosten tutkimiseen ja ennaltaehkäisemiseen sekä tällaisten rikosten rangaistusasteikkoa tulee kiristää nykyisestä. Eläinten oikeuksia tulee myös käsitellä nykyistä enemmän kouluissa.

Aseiden valmistaminen, myynti ja käyttö johtavat aina ympäristötuhoon. Siksi Suomen on pidättäydyttävä uusista asehankinnoista, kiellettävä asekauppa ja

pyrittävä lopettamaan aseiden valmistus Suomessa. Asevarusteluun kuluvat rahat on käytettävä koulutukseen, terveydenhoitoon, elinolojen parantamiseen, ilmaston lämpenemisen ja sotien nyt jo aiheuttamien ympäristötuhojen korjaamiseen ja metsäkadon pysäyttämiseen.

Suunnitellut hävittäjähankinnat on peruttava. Niihin hankintaan tarvitaan noin 10 miljardia euroa ja niiden elinkaarikustannukset kohoavat kymmeneen miljardiin euroihin. Meillä on näille rahoille parempaakin käyttöä.

Sotaharjoitusten ja asevarustelun ympäristöä tuhoava vaikutus on nostettava esiin kansainvälisillä foorumeilla. Suomen on tehtävä aloite sotaharjoitusten, sotien ja asevarustelun aiheuttamien päästöjen ja saasteiden valvonnasta.

Tavoitteeksi on asetettava mahdollisimman suuri omavaraisuus ruuan ja energian tuotannossa. Tähän on pyrittävä ensisijaisesti rakenteellista ylikulutusta vähentäen, mutta myös yksittäisten ihmisten ohjauksen kautta vähentämällä ruokailun, liikenteen ja asumisen aiheuttamaa kuormitusta.

Valtion omistamien tuotantolaitosten ja Suomen luonnonvarojen myynti ja luovuttaminen yksityiseen, usein ylikansallisten yhtiöiden omistukseen, on lopetettava välittömästi. Kaivostoimintaan on jatkossa myönnettävä lupa vain suomalaisille valtionyhtiöille. Maaperän kaivannaiset on todettava kuuluvaksi kansallisvarallisuuteen ja kaivostoiminnan ympäristösäännöksiä on kiristettävä.

Kaivoksia perustettaessa on annettava päätösvalta paikallisille asukkaille. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että päätökset on tehtävä kunnanvaltuustossa ja asukkaiden sitä vaatiessa on kunnassa järjestettävä myös kansanäänestys aiheesta.

Kaivosten tulee maksaa kunnille kiinteistövero, ja lisäksi on säädettävä kaivosvero, jonka tuotto korvamerkitään kaivosalueiden ennallistamiseen ja puhdistamiseen. Kaatopaikkojen metallit on hyödynnettävä.

Ydinvoiman sijaan on panostettava energian säästämiseen, uusiutuvaan energiaan, sekä tuettava uusiutuvien, ympäristöystävällisten ja hajautettujen energiantuotantotapojen kehittämistä ja tutkimista. Uudet

rakennukset on rakennettava materiaalitehokkaasti energiaa säästävillä ratkaisulla. Rakenteellisilla ratkaisulla voidaan myös tuottaa energiaa yli oman tarpeen alueen asukkaiden hyödyksi.

Energiatehokkuutta ja energiansäästöä on lisättävä tuntuvasti. Energiantuotannon ja jakelun on oltava yhteiskunnallisesti omistettua ja demokraattisessa ohjauksessa. On edistettävä ympäristöystävällisten uusiutuvien energiamuotojen, kuten aurinko- ja tuulienergian, maa- ja ilmalämpö teknologian tuottamista. Suomi voi olla edellä kävijä uuden ympäristöteknologian kehittämisessä.

Kohti kestävämpää teknologiaa

Joukkoliikennettä on kehitettävä raideliikenteeseen keskittyen. Ensisijaisesti on panostettava olemassa olevien ylläpitoon ja niiden käytön tehostamiseen palauttamalla poistuneita ratayhteyksiä. Uusien ratakankkeiden vaikutukset on selvitettävä etukäteen. Näihin hankkeisiin on varattava oma rahoitus, eivätkä ne saa vaarantaa muun rataverkoston huoltoa ja kehittämistä.

Kaikki toimet VR:n ja rautatieverkoston yksityistämiseksi on torjuttava. Radat ja raideliikenne kuuluvat niihin kansallisesti tärkeisiin resursseihin, jotka on pidettävä kansallisina. Näiden yksityistäminen on maailmalla aina johtanut hintojen nousuun ja turvallisuuden vaarantumiseen. Tämä kehitys on estettävä.

Julkisen liikenteen on toimittava myös kasvukustusten ulkopuolella. Syrjäseuduille on turvattava hyvä joukkoliikenne esimerkiksi kutsupohjaisen liikenteen, yhteisomisteisten autojen ja julkisen tukijärjestelmän avulla. SKP:n tavoitteena on maksuton joukkoliikenne asteittain koko maassa.

Suomessa on aloitettava määrätietoinen kehitystyö kohti vähemmän ympäristöä kuormittavaa tietoyhteiskuntaa. Tähän sisältyvät tekniset ratkaisut niin laitteiden ja järjestelmien tuotannossa kuin niiden energian käytössä ja kierrätyksessäkin.

Tietotekniikassa on siirryttävä avoimen lähdekoodin ja avoimien standardien käyttöön. Valtion ja kuntien, on kehitettävä omaa tietotekniikkaa ja kehitysprosessiin on otettava mukaan myös kansalaiset ja

kansalaisjärjestöt.

Julkisen sektorin tuottama data on avattava hyödyttämään demokratiaa ja osallistumista, ei vain isoja yrityksiä ja voitontavoittelua. Datan avulla voidaan osallistaa ihmiset kehittämään ympäristöä säästäviä ratkaisuja.

Kaikille on turvattava mahdollisuus käyttää tietotekniikkaa. Ihmisille on tarjottava oikeus edulliseen ja kattavaan IT-tukeen. On huomioitava myös ne ihmiset, jotka eivät syystä tai toisesta osaa tai halua käyttää digipalveluita. Palveluiden on oltava saatavilla myös ei-digitaalisessa muodossa.

Laitekannan uusimisen sijaan on keskityttävä ohjelmistojen parantamiseen, helposti päivitettävien teknisten ratkaisujen kehittämiseen ja energiankulutuksen vähentämiseen. Ihmisten sähköinen valvonta on torjuttava ja yksityisyys turvattava.

SKP ei kannata tiedustelulakien säätämistä, ja vaatii massavalvonnan perumista.

6. RAUHANPOLITIikka ASEVARUSTELUN JA RASISMIN VAIHTOEHDOKSI

Kansalaisten ylivoimainen enemmistö on NATO-jäsenyyttä ja sotilaallista liittoutumista vastaan. Suomen on irrottauduttava isäntämaasopimuksesta, NATO-maiden kanssa solmituista kahden- tai useamman maan sopimuksista ja kaikesta NATO-yhteistyöstä. Suomen pitää irtautua sotaharjoituksista ja keskittyä puolueettomuuspolitiikkaan. Suomi on pidettävä irti sodista, sotaharjoituksista ja Natosta ja meidän on liityttävä ydinasekieltosopimukseen.

Myöskään sotilaallista yhteistyötä Ruotsin ja muiden Pohjoismaiden kanssa ei ole syytä tiivistää. Suunniteltuja hävittäjähankintoja ei pidä tehdä. Suomalainen puolustus ei voi perustua hyökkäysaseille.

Puolueettomuus, sotilaallinen liittoutumattomuus ja rauhanrakentaminen parantavat turvallisuuttamme tehokkaammin kuin asevarustus. Suomen puolustuspolitiikassa on painotettava rauhantyytiä ja rauhanomaista konfliktien ratkaisua nykyisen sotahakuisen hyökkäyspolitiikan sijaan. Tarvitaan rauhanlaki, joka tekee rauhanaikana sotatoimiin ryhtymisestä laitonta.

Hävittäjähankinnat peruttava – emme tarvitse hyökkäysaseita

Suomen ei tule liittyä Natoon tai muihinkaan sotilaallisiin tai sitoutua NATO-hävittäjien hankintaan. Myös EU:n kanssa tehtävä sotilaallinen yhteistyö ja sotilaallisten suhteiden tiivistäminen ovat askelia kohti Natoa. Naton kanssa solmittu isäntämaasopimus vaarantaa itsenäisen turvallisuuspolitiikan eivätkä EU:n interventiojoukot ole yhtään parempi vaihtoehto.

SKP katsoo, että Suomen valitsema puolustuspoliittinen strategia on väärä. Suunnitelluilla hävittäjillä ei saavuteta Suomen ilmatilan ilmaherruutta. Puolustuksessa panostaminen ilmatorjuntaan toimisi huomattavan paljon paremmin. Kehittynyt ilmatorjunta kykenee pudottamaan ilmatilaan pyrkivät hyökkääjät tehokkaimmin. Sen hankkimiseen kuuluu murto-osa suunnittelujen hävittäjien hankintaan ja ylläpitoon varatuista rahoista. Samalla se säästää ympäristöä. Tärkeintä kuitenkin on, että ilmatorjunta on aidosti puolustustoimintaa, ei hyökkäämiseen valmistautumista.

Suomi tarvitsee toimivan puolustuksen, mutta hävittäjien kautta sitä ei saavuteta. Kansallista suvereniteettia vahvistetaan puolustukseen ja ennaltaehkäisyyn suuntautuvalla strategialla. Tämä mahdollistaa tulevien budjettien muotoilun siten, että kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen ja sisäisten ristiriitojen pehmentäminen onnistuu. Aidosti solidaarinen sosiaaliturva ja kaventuvat tuloerot parantavat turvallisuuttamme enemmän kuin nyt hankittavaksi suunnitellut hyökkäysaseet. SKP vaatii, että uuden hävittäjähankinnan valmistelu lopetetaan välittömästi. Valmistelu itsessään on maksanut ja maksaa jatkuvasti veronmaksajille miljoonia.

Tällä hetkellä elämme maailmassa, jossa suurvallat ja erilaiset valtakeskittymät ajavat häikäilemättä omaa etuaan niin poliittisin, taloudellisin kuin sotilaallisinkin keinoin. Tätä toimintatapaa kutsutaan imperialismitiksi, joka on kapitalismin kehityksen vaihe. Sen vastustaminen on tie pysyvän rauhan rakentamiseksi.

Suomi tarvitsee itsenäisen ulkopoliitiikan. EU:n komentoa alistumisen ja liittovaltiokehityksen sijaan

meidän on nojattava itsenäiseen päätöksentekoon. Suomi tarvitsee itsenäiset suhteet naapureihinsa ja muihin maihin. Venäjäsuhteet on palautettava normaaleiksi.

Suomen on toimittava kansainvälisissä kriiseissä puolueettomana rauhanvälittäjänä. Demokraattista kansainvälistä yhteistyötä on tehtävä puolueettomien kansainvälisten järjestöjen kuten YK:n tai ETYJ:n kautta.

On vedettävä joukot pois Afganistanista. Palestiinan valtio ja Länsi-Saharan itsenäisyys on tunnustettava. Suomi on toimittava aktiivisesti Kuuban ja Venezuelan kauppasaarron lopettamiseksi.

Siviilipalveluksen vähimmäisaika on lyhennettävä samaan kuin lyhin asepalvelus. Totaalikieltäytymisen rangaistuksista on luovuttava.

Ei palautuksia sota käyviin maihin

Maahanmuuttoviraston, eli Migrin, toiminnasta on tehtävä puolueeton tarkastus. Havaittuihin puutteisiin on tartuttava ja ne on korjattava. Ihmisoikeudet on otettava todesta, ei budjettikysymyksenä. Oikeusavun saamista on helpotettava. Perheenyhdistämisen kriteereitä on helpotettava.

Irakiin, Afganistaniin, Jemeniin, Etelä-Sudaniin, Libyaan ja Syyriaan ei saa palauttaa turvapaikanhakijoita. Palautukset saattavat palautettavat hengen vaaraan ja vaarantavat näiden oikeuden saada turvaa.

Migrin on pohjattava toimintansa kansainvälisiin ihmisoikeussopimuksiin, ei äärioikeistolaiseen retoriikkaan ja sen mukaisiin ratkaisuihin. Humanitaarisen suojelun tarve ei ole poistunut vaan päinvastoin lisääntynyt. Tähän tarpeeseen on vastattava.

Pakolaiskiintiö nostettava 1050:een. Suomi on myös korotettava kehitysyhteistyömäärärahojaan YK:n suosittamalle tasolle, 0,7% bruttokansantulosta.

Kotouttamispolitiikkaan kunnolliset resurssit, joilla pystytään vastaamaan erilaisten ihmisten tarpeet. Kotoutuminen lähtee yksilöistä, jotka saavat koulutustasoaan ja elämän suunnitelmiaan vastaavia palveluita.

Poliittisten toisinajattelijoiden oikeudet turvattava. Ei ay-aktiivien, vasemmistolaisten ja kommunistien

mielivaltaisille teloituksille.

Suomen on kiellettävä asevientä sotaa käyviin maihin ja aseteollisuuden voiton tavoittelusta on tehtävä loppu. Kansalaisjärjestöjä ja ihmisoikeusliikkeitä on kuunneltava ja rauhantyölle on palautettava siltä leikkaukset valtionrahoituksesta.

Autoritaarisuutta ja fasismia vastaan

Kun kapitalismin kriisi syvenee tarpeeksi, alkavat taantumuksellisimmat pääomapiirit tuntea vetoa autoritaarisuuteen ja fasismiin. Tällöin pääoma yrittää pitää valtansa ja ryhtyy tukahduttamaan sen valtaa uhkaavia tahoja. Valtion sarron kohteiksi joutuu lähinnä työväenluokka ja erityisesti kommunistit, vasemmistolaiset ja erilaiset vähemmistöt ja eri etniset yhteisöt. Fasismissa luovutaan demokratian ajatuksista ja edellytyksistä, mutta se vetoaa siltä ihmisiin, antaessaan lupauksen vahvasta valtiosta. Fasismien tärkein polttoaine on häikäilemätön pääoman edun ajaminen.

Matka kohti fasismia voidaan pysäyttää lisäämällä demokraattista valtaa yhteiskunnassa ja vähentämällä pääoman valtaa. Yhteiskunnassa on vahvistettava sosiaaliset ja demokraattiset oikeudet kaikilla. Kaikkia yrityksiä rajata osa ihmisistä käytännöllä ja lainsäädännöllä niiden ulkopuolelle on vastustettava määrätietoisesti. Tähän tarvitaan laajaa ja solidaarista yhteistoimintaa äärioikeistoa, rasismia ja fasismia vastaan. Ennen kaikkea äärioikeiston kasvuun on suhtauduttava vakavasti, sillä se synnyttää otollista maaperää siirtymiselle kohti fasismia.

Poliisin toiminnasta on tehtävä riippumaton tutkimus ulkopuolisen selvityshenkilön toimesta. Suomeen on perustettava rasismien vastainen työryhmä, joka purkaa rasistisia ennakkoluuloja ja niihin pohjaavia käytäntöjä poliisissa. Tarvitaan myös taho, joka valvoo poliisin toimintaa yleisemminkin.

Kaikkien puolueiden tehtävä selkeä pesäero rasistiseen retoriikkaan. Tämä ei voi riippua mahdollisen tulevan hallituksen valtasuhteista.

Äärioikeiston nousua lietsoo eriarvoistava politiikka. Siksi kaikille ihmisille on turvattava kunnollinen elämä ja toimeentulo. Epäluulot nousevat epätoivosta.

Rasististen ja fasististen järjestöjen toimintaan on puututtava vahvasti ja käytettävä siihen lain jo nyt sallimia keinoja.

Kohti toisenlaista Eurooppaa

SKP vaatii, että Suomen on irrottauduttava Euroopan unionin jäsenyydestä. Suomen kommunistinen puolue on osa Euroopan vasemmistoa ja kansainvälistä kommunistista liikettä. Haluamme rakentaa kansainvälisen yhteistyön kautta parempaa Eurooppaa ja maailmaa, jossa ihmistä ja luontoa ei alisteta ahneudelle ja riistolle.

Valtapuolueet ovat Suomessakin sitoutuneet Lisabonin sopimukseen, jota ajetaan EU:ssa läpi kansalaisten vastustuksesta piittaamatta. SKP, Euroopan vasemmisto ja kommunistit vaativat kansanäänestystä EU:n perussopimuksista ja Lisabonin sopimuksen hylkäämistä. Haluamme eliitin EU:n tilalle sellaisen Euroopan, jossa toteutuvat osallistuva demokratia, tasa-arvo sekä oikeudenmukainen ja ekologisesti kestävä kehitys.

Euroopan unioni on pettänyt lupaukset, jotka se on antanut jäsenvaltioiden kansalaisille:

Vaurauden kasvun sijaan olemme Euroopan unionissa nähneet työttömyyden, kodittomuuden ja köyhyyden kasvun. Tästä säästyneet varat on suunnattu pankkien pelastamiseen. Samaa omaisuuden jakoa on toteutettu yksityistämällä kansallisia yrityksiä, kaupallistamalla sosiaalipalveluita ja laittamalla työläiset maksamaan pankkien velkoja.

Demokratian ja vapauden sijaan on lisätty kansalaisyhteiskuntaan kohdistuvaa kontrollia. Demokraattiset oikeudet ja ay-liike ovat jatkuvan hyökkäyksen kohteena ja samaan aikaan äärioikeisto vahvistuu kaikkialla. Valitettavan usein kansallisten hallitusten tuella ja jopa osana niitä.

Rauhan sijaan EU kasvattaa puolustusmenoja ja vaalii yhteistyötä NATO:n kanssa. Se sekaantuu yhä enemmän yksittäisten maiden asioihin EU:n ulkopuolella ja valmistautuu toimimaan yhä organisoidummin myös rajojensa ulkopuolella.

Ympäristön suojeleminen jää unionin alueella yhä enemmän talouden etujen jalkoihin, eikä se ole ryhtynyt

tarpeellisiin toimiin esimerkiksi ilmastonmuutoksen torjumiseksi. Julistusten ja juhlapuheiden ero toimenpiteisiin on tyrmistyttävä.

Inhimillisyyden ja solidaarisuuden sijaan EU sulkee rajansa samaan aikaan kun se toiminnallaan aiheuttaa kaaosta, joka ajaa yhä uusia ihmisiä hakemaan turvaa. Militarisointi, rasismi ja muukalaisviha eivät tätä ongelmaa ratkaise, vaan niiden sijaan tarvitaan laajempaa yhteistyötä, jolla poistetaan pakolaisuuden syyt samalla kun autetaan välittömän turvan tarpeessa olevia ihmisiä.

SKP tulee osallistumaan myös EU-vaaleihin toukuussa.

7. VAIHTOEHTO JULKISTEN PALVELUJEN LEIKKAAMISELLE JA YKSITYISTÄMISELLE

Yksityiset yhtiöt ja pääomasijoittajat hakevat lisää markkinoita ja liikevoittoja terveys-, sosiaali- ja muista peruspalveluista. Sille on avattu tietä hallitusten ja kuntien päätöksillä leikata ja kilpailuttaa julkisia palveluja. Eriarvoisuus kasvaa ja sosiaalisten peruspalveluisten toteutuminen on tänäänkin luokkataistelun kysymys. Julkisissa johtotehtävissä olevien osalta on aloitettava keskustelu esimerkiksi kohtuuttoman suurista palkoista ja palkkioista, jotka nykyisellään ovat osa rakenteellista korruptiota.

Kuntien lähipalvelujen puolesta – ei sote-markkinamallille

Sipilän hallituksen ajama sosiaali- ja terveyspalvelujen markkinamalli heikentää lähipalveluja keskusten ulkopuolella, pirstoo palveluja, lisää eriarvoisuutta ja kaventaa demokratiaa. SKP vaatii markkinamallin hylkäämistä. Uudistuksen päätavoitteeksi on otettava terveys- ja hyvinvointierojen vähentäminen.

Lakisääteiset sote-peruspalvelut tulee järjestää pääsääntöisesti kuntien omana toimintana ja lähipalveluna. Terveyskeskusmaksut tulee poistaa ja myös ei-kiireelliseen hoitoon pääsyyllä on säädettävä lyhyt enimmäisaika. Sosiaali- ja terveyspalvelujen maksuille tarvitaan yhtenäinen katto, joka alentaa maksuja.

Lopullisen tavoitteen on oltava potilaille maksuton terveydenhoito. On turvattava ennaltaehkäisevien ja matalan kynnyksen palvelujen helppo saatavuus ja yhteys muuhun kunnan ja kansalaisjärjestöjen toimintaan. Palveluja on voitava käyttää myös ilman tietokonetta ja nettiyhteyttä.

Demokraattisesti hallittujen maakuntien vastuulle kuuluvat erikoissairaanhoido ja muut erikoistason palvelut. Ne on tuotettava pääosin maakunnan omana toimintana eikä niitä saa yhtiöittää. Palvelun tilaajaa ja tuottajaa ei pidä eriyttää.

Kuntien ja maakuntien itsehallinnolle on turvattava riittävä rahoitus perumalla kuntien valtionosuuksien leikkauksia, siirtämällä erikoissairaanhoidon pääosin valtion rahoitettavaksi sekä progressiivisella kunnallis- ja maakuntaveroilla, jotka ulotetaan myös pääomatuloihin. Verovaroilla ei pidä tukea yksityistä sote-bisnestä.

Asukkaille on avattava lisää mahdollisuuksia vaikuttaa päätöksentekoon osallistuvalla budjetoinnilla ja aluelautakunnilla, joissa päätetään lähipalvelujen ja asuinalueiden kehittämisestä. Sillä rakennetaan myös tärkeitä sosiaalisia verkostoja ja yhteisöllisyyttä.

Palvelujen parantaminen edellyttää, että palkataan lisää työntekijöitä ja annetaan työntekijöille lisää mahdollisuuksia vaikuttaa töiden järjestämiseen. Kilpailuttamisen oravanpyörän sijasta on turvattava pitkäjänteiset työurat ja kunnan palkat.

Maakuntia tulee kehittää alueellisena itsehallintona, jonka johto valitaan suhteellisilla vaaleilla. Sitä ei saa alistaa valtiovarainministeriön komentoon eikä sen tehtäviä pidä siirtää yhtiöille. Valtion aluehallinnon tehtävien yhdistämistä maakuntiin ei saa johtaa ympäristövalvonnan heikentämiseen ja työvoimapalvelujen markkinoistamiseen.

Terveystenhoito

Sote-uudistus on peruttava. Suomalainen terveydenhuoltojärjestelmä on kansainvälisesti verraten tehokas, mutta eriarvoinen. Etenkin peruspalveluiden saatavuudessa ja ennaltaehkäisevässä toiminnassa on monia puutteita. Terveystenhoitojärjestelmän toimintakyky on heikennetty jatkuvilla rahoitusleikka-

uksilla, jotta on saatu perusteet ajaa terveydenhuolto- palvelut yksityisten yritysten syliin. Tältä pohjalta ei päästä toimivaan lopputulokseen, vaan taataan ainoastaan yhteisten varojen valuminen yksityisiin voittoihin.

Terveydenhuollon suurin uudistustarve on rahoituksen palauttaminen vastaamaan palveluntuotantarvetta. Tämän lisäksi on säädettävä laki asiakasmaksujen poistamisesta terveyskeskuksissa koko maassa ja sosiaali- ja terveystalvuuille on asetettava yhteinen maksukatto, joka leikkaa palveluiden käyttäjien maksut muiden Pohjoismaiden tasolle. Pidemmän aikavälin tavoitteena tulee olla potilaalle maksuton terveydenhoito, jossa sekä terveystalvuu, että reseptilääkkeet on saatava maksutta, samoin kuin tarpeelliset kela-korvattavat kyyditkin.

Kuntien ja valtion väliin tarvitaan uusi eurooppalaisen esimerkin mukainen vaaleilla valittu maakuntahallinto, joka saa rahoituksensa valtiolta. Tämän hallinnon alaisuuteen siirretään erikoissairaanhoidto ja muut vastaavat erityistason palvelut, jotka nyt tuotetaan virkamiesten hallinnoimissa sekavissa kuntayhtymissä. Tätä ei pidä sekoittaa keskustan ja kokoomuksen esittämään maakuntamalliin, joka toteutuessaan lisää kustannuksia, heikentää demokratiaa ja vaarantaa terveystalvuuille katkeamattomat hoitoketjut.

Vanhus- ja sosiaalipalvelut kuntoon

Emme hyväksy hallituksen suunnitelmaa, jossa vanhuspalvelut suunnataan pääosin kotihoidoksi. Maassa on kohtuullisen hyvä vanhuspalvelulaki, jonka suurin ongelma on se, ettei sitä noudateta.

Yhteiskunnan on turvattava ihmisarvoinen elämä myös heikoimmille jäsenilleen. Vanhuksille ja eläkeläisille on turvattava mahdollisuus toteuttaa itsemääräämisoikeuttaan ja heille on kaikissa olosuhteissa taattava inhimillinen ja arvostava hoito. Kotihoidon resurssit pitää lisätä. Julkisia laitospaikkoja ja kunnallisia vanhainkoteja, joissa on riittävä ammatillinen henkilöstö, on tarjottava tarpeen mukaan. Myös geropsykiatrian tarjonnasta on vastattava tarvetta. Monia erilaisia palveluita tarvitseville on turvattava pääsy

palveluneuvontaan.

Vammaisten oikeudet on taattava: riittävä määrä avustajatunteja, oikeus päättää omasta asumisestaan ja mm. harrastuksistaan, sekä oikeudet julkisesti järjestettyihin taksikytyteihin. Itsemääräämisoikeutta on kunnioitettava.

Taksikytytien, asumispalveluiden ja muiden vammaisille ja vanhuksille välttämättömien palveluiden kilpailuttaminen on lopetettava ja niistä on tehtävä maksuttomia. Mikäli vammaisen ei halua itse toimia työnantajana, on oltava tarjolla kunnallinen avustajapalvelu. Tämä parantaa myös avustajien työoloja. Kela-kytytien toimivuus, kattavuus ja käytettävyyys on taattava koko maassa. Kytytien maksullisuudesta on luovuttava.

Asunnottomille on tarjottava tukea ja apua myös kadulle. Raitistumista ei voida asettaa ehdoksi asunnon tai muiden palveluiden saamiselle. Suomen on jatkettava tehokkaan ”Asunto ensin”-mallin toteuttamista ja kehittämistä ja muun muassa taattava asunnottomille edulliset ja saavutettavat kodit. Kasvukeskusten on sitouduttava tuottamaan tarpeeksi edullisia vuokra- ja muita asuntoja.

Mielenterveys- ja päihdepalveluita tarvitseville ihmisille on taattava välitön hoitoon pääsy ja sellaiset hoitoketjut, joissa ihminen ei jää ilman tukea ja tarvitsemiaan palveluita, vaikka omat voimat eivät riitä näiden. Vaatimiseen tai elämän hallintaan esimerkiksi päihteettömyyden ylläpitämiseen.

8. JULKISET VAPAA-AJAN PALVELUT JA YLEISRADIO

Tarvitaan vapaa-ajan laki, joka takaa kaikille yhteiset ja yhtäläiset vapaa-ajan palvelut samoin kuin sosiaali- ja terveystalvuu. Vapaa-ajan palvelut ovat työläisille tärkeimpiä peruspalveluita, jotka pääsääntöisesti tulee tehdä ja tuottaa kunnallisina ja valtiollisina julkisina palveluina.

Kirjastopalvelut paikkaavat kuntien kulttuuripalveluja puutteellisten kulttuurimäärärahojen vuoksi. Kirjastojen ei saa antaa kuitua pelkästään omatoimiseksi, vaan kuntien on turvattava riittävät ammatilliset henkilöstöresurssit kirjastopalveluiden kehittä-

tämiseen ja henkilökohtaiseen asiakaspalveluun. Vapaa-ajan lain sisälle tarvitaan kulttuurilaki joka kehittää kulttuuripalveluja, ottaa huomioon ihmisen elämänkaaren kokonaisuuden lapsesta ikäihmiseen, tunnustaa vähemmistöjen oikeuden omaan kulttuuriin. Samoin tarvitaan taiteilijalaki, jolla tunnustetaan taiteilijoiden ja kulttuurityöntekijöiden erityisasema. Lailla ja siihen liittyvillä resursseilla aloitetaan taiteilijoiden työllistäminen kaupunkiin taiteilijan työhön tavoitteena aluksi saada jokaiseen kaupunkiin yksi taiteilija palkattua taiteilijan työhön. Suuremmis-kaupungeissa kuten Helsinki tavoitteena on saada jokaiseen kaupunginosaan palkkasuhteinen taiteilija taiteilijan työhön. SKP tukee suunnitelmaa taiteilijapalkasta.

Nykyisellään Yleisradio, Yle, sinnittelee hengissä mutta ratkaiseviltä toimintaedellytyksiltään amputoituna, tasapainotellen yleisötaulukoiden ja poliittisten mielihalujuen viidakossa.

Laki Yleisradio Oy:stä asettaa hyviä tavoitteita, mutta tällä hetkellä ne eivät toteudu. Ylestä on kehitettävä keskeinen yhteiskunnallinen toimija kansalaisten tietoisuuden kehittäjänä ja oikean tiedon välittäjänä. Ylen pitää keskittyä laadukkaaseen journalismiin, rohjeta väittää, että tosi on totta eikä tasaveroinen vaihtoehto valheelle. Ylen on keskityttävä enemmän tiedon tarjoamiseen, kulttuurin eri osa-alueiden viljelemiseen ja kehittämiseen, virikkeelliseen viihteeseen, joka purkaa ennakkoluuloja eikä vahvista niitä. Erityistä huomiota tulee suunnata todellisen nykyväestömme kulttuurisen moninaisuuden huomiointiin ja sivistyksen arvostukseen. SKP esittää, että lakiin lisätään myös velvollisuus tuoda esiin työväen historiaa, kulttuuria ja nykypäivää.

Ylelle annetaan mahdollisuus säilyttää riippumattomuutensa ja toimia laadun mittapuuna kaupalliselle tarjonnalle. Sen resurssoinnin tulee perustua ennustettavaan kehitykseen ja kestäviin laskelmiin, joiden nojalla ohjelmatoiminnan monipuolisuus pystytään palauttamaan julkisen palvelun lain edellyttämälle tasolle. Sen rahoitus ei saa olla päivänpoliittisten valta-alueiden kulloisenkin sanelun varassa. Ylen rahoitus on turvattava yhtä vaalikautta pitemmällä ajalla.

9. HUMANISMI VELVOITAA

Suomessa toteutettavan politiikan ja viranomaistoiminnan vaikutusta eri vähemmistöihin, ihmisryhmiin ja sukupuoliin, on selvitettävä ennen päätösten toteuttamista. Poliitiikan on lisättävä kansalaisten yhdenvertaisuutta, ei huononnettava.

SKP puolustaa Suomen perustuslain kirjausta siitä, että ”ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä, eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.”

Myös lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti. Sukupuolten tasa-arvoa puolestaan edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelusuhteiden ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

Tänä päivänä eriarvoisuutta aiheuttavat kuitenkin niin luokka-asema, varallisuuserot, sukupuoli kuin ihonvärikin. SKP näkee, että näitä erilaisia syrjinnän muotoja on vastustettava ja vähemmistöjen oikeuksia puolustettava. Tasa-arvon ja feminismin edistäminen hyödyttää koko yhteiskuntaa, mutta etenkin sen syrjityimpiä jäseniä.

SKP sitoutuu politiikassaan uudistamaan translain niin että se kunnioittaa ihmisoikeuksia ja transihmisten itsemääräämisoikeutta. Translaissa oikeudellinen ja lääketieteellinen prosessi on erotettava toisistaan. Laissa on ihmisoikeussopimusten velvoitteiden mukaisesti kiellettävä transihmisiin kohdistuvan syrjintä

Myös erilaisia uskontoja on kohdeltava tasapuolisesti. SKP vaatii, että kirkko ja valtio tulee erottaa toisistaan mm. siten, että evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon verotusoikeus poistetaan. Lisäksi peruskoulussa ja toisen asteen opetuksessa on siirryttävä kaikille yhteiseen katsomusaineeseen nykyisten erillisten uskontoaineiden ja elämäkatsomustiedon sijaan. Jumalanpalvelusten ei myöskään tule kuulua nykyisen peruskoulun tai toisen asteen oppilaitosten toimintaan. Kaikkien uskontokuntien on toiminnas-

saan noudatettava Suomen valtion voimassa olevaa lainsäädäntöä esimerkiksi suhteessa saman sukupuolisten vihkimiseen.

Kieli- ja kulttuurivähemmistöjen oikeudet

Suomen perustuslaissa määritelty kaksikielisyys tulee huomioida valtion ja kuntien toiminnassa sekä turvata säilyttämällä nykyiset ruotsinkielisten oikeudet. Ruotsin kieli on tärkeä osa pohjoismaista yhteistyötä, jonka saralla Suomen tulee olla yhä aktiivisempi. Suomen tulee nostaa ilmastopolitiikkaa esille pohjoismaisissa foorumeissa ja esittää aitoja sekä tehokkaita ratkaisuja, joissa Pohjoismaat voivat olla mukana. Jo näistä syistä vaadimme, että ruotsin kielen opetus säilytetään yhtäläisenä kaikille koulutusasteilla koko maassa, ja että opetuksen sisältöä tulee kehittää valtakunnallisesti laadukkaampaan suuntaan sekä parantaa oppilaitoskohtaisesti opiskelijoiden kanssa.

Saamelaisilla on oikeus omaan maahan, kieleen ja kulttuuriin. Suomen pitää ratifioida ILO 169-sopimus. Lisäksi tulee valmistella Pohjoismaisen saamelaissopimuksen käsittelyä saamelaisten kanssa yhteistyössä. Suomalaisten on tässä annettava etusija saamelaisille, joilla on oltava oikeus päättää omista asioistaan. Saamelaisten vastustamaa Jäämeren rataa ei tule rakentaa. Tulee selvittää, vaihtoehto, jossa rata vedettäisiin Kemijärveltä Sallan Kelloselän kautta Murmanskiin.

Suomen romaniväestön asemaa on edelleen parannettava. Heihin kohdistuvaa syrjintää on vähennettävä aktiivisin toimin etenkin koulutuksen, terveydenhuollon ja työelämän piirissä. Romanikielen ja kulttuurin asemaa on edelleen vahvistettava samalla kun tehdään työtä ennakkoluulojen poistamiseksi.

Maahanmuuttajille ja muille vähemmistöryhmille on turvattava oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin.

RAHAN VALLASTA KANSAN VALTAAN SUUNTANA SOSIALISMI - TAVOITTEENA KOMMUNISMI!

Suomen kommunistinen puolue rp
Viljatie 4 B 3.krs, 00700 Helsinki
p. (09) 7743 8150
skp@skp.fi
www.skp.fi